

MØTEINNKALLING

Kopi til: Ordføreren
Revisor
Rådmann

Medlemene av
Kontrollutvalet

INNKALLING TIL MØTE I NORDDAL KONTROLLUTVAL

Det blir med dette kalla inn til møte i kontrollutvalet

**tirsdag, 18.10.2011 kl. 09.15 på
Rådhuset**

SAKLISTE:

- Sak 09/11 - Godkjenning av møtebok frå møte 8. juli 2011
- ” 10/11 - Om byggeløyver i Norddal kommune
- ” 11/11 - Forvaltningsrevisjonsrapport om evaluering av internkontrollen i Norddal kommune (Orienteringsak ingen saksutgreiing eller realitetsbahandling)
- ” 12/11 - Tertialrapport 2. tertial – Norddal kommune

Eventuelt

Dersom det er vanskeleg å møte, gje melding på telefon 70 17 21 58 eller 97 60 57 83 til dagleg leiar eller e-post kontrollutval@kontrollutval.no.

Arne Sandnes
leiar
(sign.)

**KONTROLLUTVALET I
NORDDAL KOMMUNE**

MØTEBOK

Møtedato: 8. juli 2011
Møtestad: Norddal Rådhus kl 13.00

Møtet vart leia av: Arne Sandnes

Elles til stades: Signe Brenna og Randi Tafjord

= 3 voterande

Frank Iversen hadde meldt forfall.

Frå kontrollutvalsekretariatet møtte dagleg leiar Harald Rogne og advokat Kjetil Kvammen

Frå Norddal kommune møtte rådgjevar Helge Svendsvik.

Det var ingen merknader til innkalling eller sakliste.

Det var meldt inn ei sak under eventuelt. Den saka omhandla spørsmål korvidt kontroll med kommunale innkjøp og val kommunen sitt val av leverandørar var innanfor kontrollutvalet sitt ansvarsområde.

SAK 06/11

GODKJENNING AV MØTEBOK FRÅ MØTE 17. JUNI 2011

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Møtebok frå møte 17. juni 2011 blir godkjent

SAK 07/11

OM BYGGELØYVER I NORDDAL KOMMUNE

Randi Tafjord reiste spørsmål ved eigen habilitet med bakgrunn i brevkorrespondanse med kommunen om byggeverksemd/bruk av strandsone/friareal i Tafjord.

Kontrollutvalet fatta deretter samrøystes vedtak om at Randi Tafjord var habil.

Det blir vist til saksutgreiing frå kontrollutvalsekretariatet datert 29.06.2011. Kontrollutvalet hadde synfaring av bygninga/spikarteltet som saka omhandla.

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet ber kontrollutvalsekretariatet føreta ei undersøking av kommunen si byggesaksbehandling og handtering av byggeløyve relatert til dette konkrete prosjektet.

SAK 08/11

KONTROLL MED KOMMUNALE INNKJØP OG VAL AV ENTREPRENØRAR

Denne saka kom opp under eventuelt og omhandla spørsmål korvidt kontroll med kommunale innkjøp og val kommunen sitt val av leverandørar var innanfor kontrollutvalet sitt ansvarsområde.

Temaet vart drøfta og konklusjonen på drøftinga var at kontroll av desse temane høyrde inn under kontrollutvalet sitt ansvarsområde.

Arne Sandnes
leiar
(sign.)

Signe Brenna
medlem
(sign.)

Randi Tafjord
varamedlem
(sign.)

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVÅLSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalet i Norddal

Dato: 12.10.2011

**SAK NR 10/11
BYGGESAKSPROSESS I NORDDAL KOMMUNE**

Som vedlegg følger:

- Kontrollutvalsekretariatet si saksutgreiing av 29.06.2011 og korrespondanse med kommunen

Advokat Kjetil Kvammen har på vegne av sekretariatet gjennomgått ulike faktiske tilhøve og vurdert regelverket, både etter tidligare og nåverande plan- og bygningslov.

I notat av 22.08.2011 har advokat Kjetil Kvammen også kommentert den tilsynsplikta som Norddal kommune er pålagt i medhald av plan- og bygningslova § 10-1, sjå vedlegg.

Innhaldet i saksutgreiinga frå advokaten tyder på at eit fornya regelverk vil gjere det enklare å handheve spørsmål om løyve til midlertidige konstruksjonar som ikkje skal stå lengre enn 2 månader. Kontrollutvalet finn likevel at det må setjast sterkast fokus på spikartelt og andre anlegg som ikkje oppfyller desse krava. Utvalet er særskilt opptatt av at søknadsplikt og/eller krav til løyve blir handheva der dette er pålagt i medhald av lov og forskrift.

Kommuneadministrasjonen sine svar til utvalet tyder på at dette området ikkje er prioritert. Utvalet vil på si side klargjere kva plikter kommunen har, også kva gjeld allereie etablerte tilhøve, og om nødvendig leggje saka fram for Norddal kommunestyre med innstilling til vedtak.

I første omgang bør ein i midlertidig innhente framlegg frå kommunen sin administrasjon om kva tiltak ein i lys av denne gjennomgangen vil setje i verk på kort sikt.

På bakgrunn av ovanstående legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt

v e d t a k :

Administrasjonen blir bedt om å gjere greie for korleis ein vil prioritere kontrollen med at noverande og framtidige midlertidige installasjonar/innretningar blir plassert i høve til regelverket.

Kontrollutvalet ber administrasjonen å vurdere korleis eksisterande tiltak/byggverk av denne type kan bli vurdert, eventuelt ved at det vert sett ein frist også for desse til å søkje.

Harald Rogne
dagleg leiar

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVÅLSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalget

Dato: 29.06.2011

**SAK 07/11
OM BYGGELØYVER I NORDDAL KOMMUNE**

Som vedlegg følger:

- Brev frå rådmannen datert 01.06.2010 og 09.07.2010, brev frå kontrollutvalsekretariatet datert 18.06.2010

Historikk

Temaet kom opp i sak 09/10 Byggesak i Tafjord i kontrollutvalet sitt møte 12.02.2010 og kontrollutvalet gjorde slikt vedtak:

Saka blir å kome tilbake til i neste møte.

I sak 14/10, Om byggeløyver i kommunen i møte 23. mars 2010 gjorde kontrollutvalet dette vedtaket:

Kontrollutvalet ber rådmann om ei skrifleg orientering om korleis kommunen vil forhalde seg til byggeaktivitet på campingplassar (oppføring av bygg /anlegg /innretningar der det ikkje ligg føre søknad) i tida fram til eit regelverk er godkjent.

I dette møtet var rådmannen representert ved avdelingsingeniør Lars Kjell Småge som orienterte og svarte på spørsmål. Eit viktig tema var oppføring av eit permanent bygg ved strandkanten i Tafjord utan byggeløyve.

Rådmannen kjem inn på andre tema i sitt brev av 01.06.2010, men avsluttar slik:

Her er altså ikkje noko nytt regelverk som skal godkjennast; det er mangel på praktisering av gjeldande regelverk som er utfordringa!

Det er mulig at kontrollutvalet sitt vedtak på det tidspunktet ikkje var tilstrekkeleg presisert i forhold til det kontrollutvalet ønskte å få svar på. Ein fann derfor å ville få nærare presisert korleis kommunen følgjer opp byggeprosjekt der det ikkje ligg føre søknad om byggeløyve og kva sanksjonar kommunen brukar i slike høve.

I sak 23/10 kjem det tydeleg fram at saka gjeld oppføring av permanent bygg i ved strandkanten i Tafford utan byggeløyve. Med utgangspunkt i dette viser ein til brev frå kontrollutvalsekretariatet datert 18.06.2010 og brev frå rådmannen datert 09.07.2010. I sak 23/10 vart det gjort følgjande vedtak:

- 1. På bakgrunn av rådmannen sin uttale om at det vil bli gjort nærare undersøkingar omkring dei opplysningane som har kome fram gjeldande spørsmålet om lovlegheita av byggverk i Tafford, ønskjer kontrollutvalget snarast å bli kjent med den informasjonen som kommunens administrasjon i dette høvet innhentar og dei konklusjonane som blir gjort. Kontrollutvalet ber om at orienteringa også inneheld informasjon om all befatning kommunen har hatt med denne konkrete saka, vedlagt dokumentasjon, i den utstrekning slik eksisterer innan 15. juli 2010.*
- 2. Kontrollutvalet vurderer det generelt slik at kommuneadministrasjonen av eige tiltak bør ha rutinar for å gå inn med aktivt tilsyn der konkrete opplysningar tilseier det i samsvar med reglane i plan og bygningslova.*

Siste gongen dette temaet var oppe til behandling var 03.11.2010 i sak 29/10. I det møtet vart saka utsett. Forut for møtet var det snakk om ei synfaring på staden.

På møtet i kontrollutvalet fredag 8. juli kl. 13.00 vil det bli halde ei synfaring med det føremål å slutføre saka i neste møte.

Harald Rogne
dagleg leiar

Norddal kommune

Plan bygg og oppmåling

~ ein
verdsarv kommune

Kontrollutvalet i Norddal kommune
Postboks 7734, Spjelkavik

6022 ÅLESUND

Vår ref.
10/452/033/LASM/70258843

Dyktar ref.

Dato:
09.07.2010

Sak 23/10 - byggeløyver

Det vert vist til brev dat. 18.06.2010 frå Sunnmøre Kontrollutvalsekterlat IKS.

Rådmann og byggesakshandsamar har vore på synfaring ved Tafford Hamn og Camping i høve melding om eventuelt ulovleg oppsett av campingvogn/spikartelt. Vi konstaterer at den aktuelle campingvogn m/spikartelt er sett opp utanfor grensa som er trekt opp mot hamneområdet. Dette gjeld også for 2 andre campingvogner/spikartelt som har stått der i årevis.

Litt faktaopplysningar:

Det kommunale området ved Tafford Friluftsbad som er regulert til friområde er utleigd til Tafford Hamn og Camping og vert nytta som campingområde; slik bruk av friområdet har det vore i mange år.

Av området regulert til småbåthamn i Tafford er ein del nytta til hamn med flytebrygger, medan den andre delen er nytta til camping (3 campingvogner/spikartelt/platting).

Rådmannen viser til pågåande prosess, som det også er orientert om i Kontrollutvalet, i høve kommuneplanføresegner og brannsikring ved campingplassar.

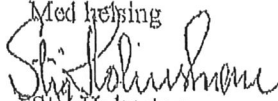
Rådmannen vil velje å gjennomføre denne prosessen og ha generelt fokus, framfor å ta opp enkeltsaker som meir eller mindre tilfeldig dukkar opp.

Ingen spikartelt/takoverbygg/plattingar i kommunen har fått noko byggeløyve, men resultatet av pågåande prosess vil truleg ende i at enkelt av "byggverka" må fjernast/ ombyggast/ brannsikrast osv.

Eg er elles glad for at Kontrollutvalet vil følgje opp og sjå til at kommunen sitt apparat for tilsyn, handheving mv. fungerer på beste måte etter lova sin intensjon.

Eg reknar då med at Kontrollutvalet vil bidra til fokus på naudsynte ressursar for slik oppfølging.

Med helsing

Stig Holmstrøm
Rådmann

Postadr.:
Postboks 144
6211 Vældal

E post/helmeolde
post@norddal.kommune.no
www.norddal.kommune.no

Telefon/telefaks
70 25 88 00
70 25 88 01

Bankgiro:
4020 07 00122

Organisasjonsnr.
939 396 268

SUNNMØRE KONTROLLUTVALSEKRETARIAT IKS

Vår dato:
18.06.2010
Dykkar dato:

Vår referanse:
Dykkar referanse:

Norddal kommune
Rådmannen
P.b. 144

6211 Valldal

VEDKOMANDE SAK 23/10 OM BYGGELØYVER I KOMMUNEN

Det blir vist til møte i kontrollutvalet 07.06.2010 der rådmannen deltok under behandlinga av m.a. sak nr. 23/10 som berører regelverket etter plan- og bygningslova.

Rådmannen opplyste at det vil bli gjort nærare undersøkingar på bakgrunn av dei opplysningane som hadde kome fram omkring spørsmålet om lovlegheita av byggverk i Tafjord.

Kontrollutvalet ønskjer snarast å bli kjent med den informasjonen som kommunen sin administrasjon i det høvet innhentar samt dei konklusjonane som måtte bli gjort. Ein ber om at orienteringa då også inneheld informasjon om all befatning kommunen har hatt med denne konkrete saka vedlagt dokumentasjon i den utstrekning det eksisterer, innan 15.07.2010.

Kontrollutvalet vurderer det generelt slik at kommuneadministrasjonen av eige tiltak bør ha rutinar for å gå inn med aktivt tilsyn der konkrete opplysninger tilseier det. I forhold til byggesaker kan det visast til plan- og bygningslova av 1985:

§ 10-1.

Kommunens oppgaver og samarbeidsplikt. Kommunen skal utføre de gjøremål som er lagt til den i denne lov, forskrift og vedtekt, og føre tilsyn med at plan- og bygningslovgivningen holdes i kommunen.

Det må påreknast at kontrollutvalet vil sjå det som si oppgave å følge opp at kommunen sitt apparat for tilsyn og handheving, også på dette saksfeltet, fungerer på beste måte etter lova sin intensjon. Som nemnt i møtet er det forventa økt generell fokus på dette i kommunane når byggesaksdelen av Plan- og bygningsloven av 2008 blir sett i kraft.

Med helsing

Harald Rogne
dagleg leiar

Postadresse
Postboks 7881 Spjelkavik
6022 Ålesund

Foretaksregisteret NO 889117102

Besøksadresse
Lærstedvagen 646, 4 etg.

E-postadresse
kontrollutvalg@kontrollutvalg.no

Telefon
70 17 21 68 97 60 67 83

Telefaks
70 17 21 61

Bankkonto
6643 06 24474

Kontrollutvalet i Norddal kommune
her

Vår ref.
10/452/033/STHO/70258825

Dyktar ref.

Dato:
01.06.2010

Byggjeaktivitet på campingplassar - førespurnad frå kontrollutvalet

Eg viser til sak 14/10 i kontrollutvalet, der det vart gjort følgjande vedtak:

Kontrollutvalet ber rådmann om ei skriftleg orientering om korleis kommunen vil forhalde seg til byggjeaktivitet på campingplassar (oppføring av bygg/anlegg/innretingar der det ikkje ligg føre søknad) i tida fram til eit regelverk er godkjent.

Rådmannen er i utgangspunktet usikker på kva som er meint med siste passus i vedtaket "fram til eit regelverk er godkjent." Som kjent, er arealplanen for Norddal kommune handsama i kommunestyret, og i samband med dette har ein vedtatt reguleringsføresegner for campingplassar. Dei areala som ligg innanfor oppskyllingshøgde for ei evt. flodbølge er unntatt rettsverknad i høve arealplanen, jfr. byggjeforbod, og ein har då funne det rett å handsame også campingplassane utafor oppskyllingshøgda på same måte, dvs. unnta dei for rettsverknad i høve reguleringsføresegnene. Norddal kommune er no i gang med tilleggsutgreiing for desse områda, og ein reknar med at endeleg stadfesting av denne delen av arealplanen vil kunne skje i haust. Det er i dette arbeidet ikkje lagt opp til nokon ny gjennomgang av reguleringsføresegnene for campingplassar, slik at ein må rekne dei som allereie vedtatt.

For å førebere tilpassing til desse føresegnene, og ikkje minst vurdert ut frå ei brannfagleg vurdering, har det vore halde informasjonsmøte med campingplasseigarane, både for å gjere kjent dei nye reguleringsføresegnene, og ikkje minst for å orientere om gjeldande lov og regelverk for branntryggleik. Til det siste har vi nytta Ålesund interkommunale brannvesen. I denne dialogen med campingplasseigarane, som vi vil halde fram med, er det kome fram ulike problemstillingar og utfordringar, og kommunen har tilbode hjelp til planlegging i høve evt. behov for endringar i tilrettelegging/omorganisering av campingplassane. Det vil i tillegg bli halde eit eige informasjonsmøte med "bebruarane" på campingplassane i løpet av juni månad.

Rådmannen ser for sin del ikkje behov for andre tiltak enn det som er nemnd ovanfor, idet ein må ha som utgangspunkt at folk flest held seg til lov og regelverk som gjeld. Samstundes er eg klar over at mange kommunar i landet slit både med regulering av campingplassar og branntryggleik. Eg ser det difor som eit langsiktig arbeid å rette opp det som måtte vere gale, og vel å arbeide med informasjon og påverknad av haldningar.

Her er altså ikkje noko nytt regelverk som skal godkjennast; det er mangel på praktisering av gjeldande regelverk som er utfordringal

Postadr:	E post/helmeside	Telefon/telefaks	Bankgiro:	Organisasjonsnr.
Postboks 144	post@norddal.kommune.no	70 25 88 00	4020 07 00122	939 396 268
6211 Valldal	www.norddal.kommune.no	70 25 88 01		

Med helsing

Stig Holmstrøm
rådmann

Kopi til:
Lars Kjell Smoge

NOTAT

Til
Kontrollutvalgssekretariat: SKS IKS

Sak: Norddal kontrollutval, sak nr.: 07/11, møte 08.07.2011

Saken gjelder: Byggesaksprosess i Norddal kommune

Dato: 22.08.2011

1. Bakgrunn, spørsmålsstilling, jfr. Kontrollutvalgets vedtak

I saksutredning 29.06.2011 har sekretariatet for Kontrollutvalget redegjort for bakgrunn og diverse historikk. Til bruk for utvalgets behandling var det innhentet uttalelser fra kommunen. Når saken nå tas opp for videre arbeid, ligger det implisitt at utvalget ikke er tilfreds med disse orienteringene fra rådmannen, jfr. brev av 01.06. og 09.07.2010 fra kommunen, jfr. nærmere nedenfor.

Spørsmålene som er oppe til undersøkelse og vurdering kan stilles generelt, selv om den konkrete problemstilling gjelder dagens bruk av strandsona ved elva og sjøen på friområde nær campingområdet i Tafjord tettsted. Spørsmålsstillingen ligger i hovedsak på to plan:

- hvilke rettsregler gjelder for etablering av mer eller mindre permanente/stasjonære boenheter i strandsonen i Tafjord ?
- har Norddal kommune som arealplan- og bygningsmyndighet håndtert dette på den måte som gjeldende lovregler foreskriver, både hva angår saksutredning, vedtak og evt. oppfølging ?

I sak 07/11: "Om byggeløyver i Norddal kommune", vedtok Kontrollutvalget følgende:

"Kontrollutvalet ber kontrollutvalsekretariatet føreta ei undersøking av kommunen si byggesaksbehandling og handtering av byggeløyve relatert til dette konkrete prosjektet"

2. Forholdet til kommuneplanen, kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel fastsetter fremtidig arealbruk. Arealdelen er bindende for nye tiltak og for utvidelser, jfr. pbl. § 1-6. Kravet til byggeløyve følger av loven. Den nye plan- og bygningsloven viderefører her det som gjaldt tidligere.

Norddal kommunestyre vedtok i sak 39/11 den 04.07.2011 reviderte forskrifter for kommuneplanen 2007 – 2018. Her inngår reviderte forskrifter for campingplasser, revidert 20.06.2011. Ny plan går foran eldre, pbl. § 1-5. Det vises til vedlegg til nærværende notat.

I kommunedelplan Tafjord er arealene på østsida av nedre del av Tafjordelva angitt som friområde (grønnstruktur).

Dette er elementer som berøres i nærværende sakskompleks idet det hevdes at disse formålene, som det i sin tid ble ekspropriert til, ikke oppfylles. Dette kan igjen lede til uheldige signalvirkninger, ikke minst overfor de private som måtte avstå sentralt areal under tvang.

Det er grunn til også å nevne at planen unntar betydelige areal fra rettsvirkning. Det betyr at planen alene ikke kan anvendes som et rettskrav for eller mot borgerne (retningslinjene pkt. 3.2.) Dette gjelder alle sjøområda og byggeområdet mellom kote 0 og så langt opp som flodbølge fra naturhendelser forventes å gå. Dermed er store arealer i strandsona unntatt fra planen og skal få sin arealbruk avgjort av Miljøverndepartementet.

3. Plan- og bygningslovens krav

3.1. Endringer i lovregimet

Ny lov og nye forskrifter er relativt nylig trådt i kraft på flere områder.

- Plan- og dispensasjonsreglene i loven ble satt i kraft fra 01.07.2009.
- Byggereglene med nye forskrifter trådte i kraft 01.07.2010.

Innholdet er omstrukturert og fokus endret. Dette har betydning for praktiseringen av planlegging, kontroll, bygging og byggesaker fremover.

Overgangsreglene vil virke i kort tid. En ny byggesaksforskrift, SAK10, har erstattet tidligere saksbehandlings- og godkjenningsforskrift. Det nye kan sammenfattes under stikkordene kvalitetssikring, kontroll, tilsyn og sanksjoner. Regler om søknad og dokumentasjon er endret.

Ny teknisk forskrift, TEK10, er endret for å følge byggeprosessen. Kravet til universell utforming er innarbeidet i de fleste deler / bestemmelser

3.2. Forholdet til kommuneplan

Etter plan- og bygningsloven §11-9 kan kommunen, uavhengig av arealformål, "vedta bestemmelser til kommuneplanens arealdel om .....

- miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønnstruktur, herunder om midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg.." (§ 11-9 nr. 6).

3.3. Søknadsplikt – når er tiltakshaveren etter loven pålagt å søke ?

I plan- og bygningsloven § 20-1 fremgår hvilke tiltak "som krever søknad og tillatelse".

I utgangspunktet gjelder dette ikke bare ordinære byggverk, men bl.a. også

- plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg" (§20-1 pkt. j))

Enkelte søknadspliktige tiltak kan tiltakshaver forestå selv, uten at det stilles krav om ansvarlige foretak. Det fremgår av § 20-2 pkt. c) at dette bl.a. gjelder

- midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg som nevnt i §20-1 første ledd pkt. j) og som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år

Tiltak som ikke krever søknad og tillatelse er

- "midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg" (jfr. § 20-1 første ledd pkt. j)

når det midlertidige tiltaket "ikke skal stå lengre enn 2 måneder." (§ 20-3 tredje ledd).

Dette sistnevnte unntaket for krav til tillatelse kan departementet regulere nærmere. Det er gjort i forskrift nr. 488 (F26.03.2010) (Byggesaksforskriften) som delvis er trådt i kraft. En type "tiltak" som forskriften unntar fra byggesaksbehandling er således

- plassering av campingvogn på campingplass (Byggesaksforskriften § 4-2 pkt c))

Men det kan nevnes at pbl. § 30-5 vil likevel gjelde. Etter denne bestemmelsen gjelder følgende for campingvogner:

- de "må ikke plasseres slik at de hindrer allmenn ferdsel eller friluftsliv, eller på annen måte fører til vesentlig ulempe for omgivelsene...."

3.4. Forholdet til plan- og bygningsloven av 1985 og tidligere forskrift

Reglene om "midlertidige eller transportable bygninger" mv. fremgikk da av §§ 85 jfr. 93.

Bestemmelsene er opphevet og tidligere "Unntak for midlertidige eller transportable tiltak" i forskrift (F24.06.2003 nr. 749 om saksbehandling og kontroll i byggesaker) gjelder heller ikke lenger. I medhold av § 6 i denne tidligere forskriften kunne "campingvogn på campingplass" som kun skulle stå "inntil fire måneder" plasseres eller settes opp uten melding og/eller kommunalt samtykke.

Dersom det midlertidige skulle stå lenger enn 4 måneder, skulle det meldes og kunne ikke plasseres før kommunen hadde gitt samtykke.

4. Nærmere om byggesaksforskriftens krav (forskrift F26.03.2010 nr. 488)

Det har i ulike kommuner vist seg som en utfordring å sondre mellom mobile og faste installasjoner, sett i forhold til plan- og bygningsloven. Både Kommunal- og regionaldepartementet og Sivilombudsmannen har uttalt seg til disse fortolkningsspørsmålene. Jeg kan oppsummere noe fra disse:

4.1. Tidligere regler

Dersom en "campingvogn" påmontert hjul ikke var større enn 40 m² så kunne den ikke skyte seg inn under pbl. § 85 som transportabel konstruksjon dersom det måtte semitrailer til for å flytte "campingvognen". Den måtte da anses som en bygning som altså var omfattet av søknadsplikten i pbl. §§ 85 jfr. 93. Dette ble altså avgjort etter en vurdering av innretningens egnethet nå det gjaldt størrelse og "mobilitet", dvs. flyttemulighetene av innretningen.

Sivilombudsmannen vurderte på sin side byggesaksreglene for campingvogner og bobiler, oppstilt på campingplass, opp mot hvor lenge campingvognene var ment å bli stående. Står de lenge nok, blir det på ett eller annet tidspunkt ikke lenger naturlig å karakterisere dem som "midlertidige innretninger". Da ville søknadsplikten inntre etter § 93. Selv om et fortelt og demonterbare tilbygg til campingvogn i utgangspunktet er en transportabel konstruksjon, så er den ikke transportabel dersom den ikke kan medtas / medflyttes uten betydelige inngrep i konstruksjonen. Slik vil de såkalte spikertelt oftest bli bedømt. De er altså ikke "midlertidige transportable bygninger" fordi de ikke er konstruert / laget med tanke på at de skal flyttes.

Der er videre forvaltningsuttalelse (H-09/05) om at grensen for hva som kan anses for "midlertidig" går ved 2 år.

4.2. Nærmere om det tidligere unntaket i 2003-forskriften for byggesaksbehandling

Unntak gjaldt for plassering av campingvogn på campingplass, jfr. ovenfor. Utgangspunktet var da at midlertidige / transportable innretninger kunne plasseres inntil 4 måneder. Men skulle de stå lengre, måtte det søkes og kommunen gi samtykke, før plassering skjedde.

Men gitt at man var innenfor dette, så var tiltakshaver fritatt for å søke dersom forteltet eller innretningen utfra konstruksjonen kunne anses som midlertidige og transportable, dvs. beregnet på enkelt å kunne bli flyttet.

Spikertelt fremstår imidlertid som i stor grad plassbygde med tanke på varighet, uten at konstruksjonen er slik at de lett kan flyttes. Derfor er dette ikke midlertidig eller transportabelt og det må både meldes og byggesaksbehandles.

4.3. Någjeldende plan- og bygningslov (fra 01.07.2010)

Det nevnes for ordens skyld at kommunen ikke har kompetanse til å vedta at loven på nedenstående punkter ikke skal gjelde.

Det er etter loven ikke lenger et spørsmål om innretningen er transportabel. Det er kun et spørsmål om hvorvidt tiltaket er midlertidig eller ikke, jfr. § 20-2. Dette burde forenkle vurderingskriteriene et stykke på veg.

Spørsmålet blir altså hvor lenge plasseringen skal vare. Er dette mer enn 2 år, er det tale om permanente tiltak etter plan- og bygningsloven § 20-1, jfr. ovenfor.

Et "spikertelt" vil enten falle inn under lovens § 20-1 første ledd pkt. a) (permanent) eller j) (midlertidig) alt etter på hvilken måte installasjonen / innretningen er forankret. Dermed vil oppsettingen av det i utgangspunktet uansett være undergitt søknadsplikt og kreve tillatelse fra kommunen.

Unntaket er dersom det ikke skal stå lengre enn 2 måneder. I så fall vil et spikertelt være midlertidig og dermed i tillegg være unntatt fra søknadsplikt, jfr. § 20-3 tredje ledd (jfr. pkt. 3.3. ovenfor).

2 måneders-regelen gjelder for øvrig alle midlertidige tiltak, uansett størrelse, omfang m.v.

Planer har normalt ikke rettsvirkning for midlertidige tiltak, dvs. tiltak inntil 2 år. Norddal kommune kan regulere plassering av flyttbare konstruksjoner, jfr. pbl. § 11-9 nr. 6.

5. Reviderte forskrifter for campingplasser

De nye forskriftene ble vedtatt i kommunestyret 04.07.2011. I disse angis bl.a. krav om reguleringsplan for nye campingplasser, utforming av disse og hvilke konstruksjoner og anlegg som skal være tillatt.

I pkt. 4 er det oppstilt søknadsplikt av bl.a. "faste konstruksjonar som...spikertelt/fortelt, osv." Dette betyr at forskriften fastslår at spikertelt ikke er midlertidig konstruksjon.

Tekniske krav er angitt i pkt. 5.

Forholdet til "Eksisterande situasjon" er beskrevet i pkt. 6. Det heter her at kommunen "kan...gi pålegg om utbetring og retting" der eksisterende tiltak er i strid med plan- og bygningsloven og forskrifter. Det fokuseres dernest på sikkerhet i forhold til brann.

6. Byggeløyver - byggeaktivitet på campingplasser

Kontrollutvalget har reist spørsmål om kommunens håndtering av spikertelt m.v. som altså må bli å anse som permanente bygg.

6.1. Faktiske opplysninger

Det er opplyst at kommunestyret den 22.11.1984 vedtok å ekspropriere område ved sjøen i Tafjord. Kommunen fikk som ledd i dette i 1991 hjemmel til grunnen. Gnr. 37 bnr. 143 feste nr. 1 ble i 2005 bortfestet på 30 år til Tafjord Båthavn DA, org.nr.: 857 113 462 for kr. 4.000 pr. år. (Selskapet med delt ansvar ble slettet i Enhetsregisteret den 18.11.2006.) Tilstøtende landareal som inngår i havneområdet har i kommunedelplanens arealdel grønnstruktur som arealformål, med underformål friområde. Det er ikke utarbeidet reguleringsplan i området.

Innenfor grensene angitt som feste nr. 1 ligger flytebrygger. Strandlinja mot syd og vest er tatt i bruk for campingvogner med spikertelt og plattinger og innretningene fremstår som permanente.

Den nordligste og senest oppførte/plasserte camping-innretningen synes å komme i konflikt med forbudet i pbl. § 30-5 da den er plassert nær både elva og strandsona og delvis inn på det naturlige vegarealet / adkomsten mot moloen. Det bringes i erindring at etter § 30-5 må campingvogner ikke

- "plasseres slik at de hindrer allmenn ferdsel eller friluftsliv, eller på annen måte fører til vesentlig ulempe for omgivelsene...."

Det kan se ut som om dette forbudet er overtrådt. Oppføringer/plasseringer opplyses ellers å ha foregått i periode med generelt byggeforbud.

Det er samtidig grunn til å minne om lovens § 1-8 som setter forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag, idet det heter i bestemmelsen:

- "I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser."

Spikertelt på campingplasser skal ikke registreres i matrikkelen. Meldingsbegrepet i plan- og bygningsloven er tatt bort og det medfører at alt i utgangspunktet blir søknadspliktig. Spikertelt utenfor campingplasser behandles etter plan- og bygningsloven som fritidsbygg.

6.2. Kommuneadministrasjonens kommentarer

I brev av 09.07.2010 til Kontrollutvalet opplyser rådmann Stig Holmstrøm at "Ingen spikertelt/takoverbygg/plattingar i kommunen har fått noko byggeløyve...". Rådmannens uttalelse i dette brevet stadfester ellers at kommunen vil "ha generelt fokus, framfor å ta opp enkeltsaker som meir eller mindre tilfeldig dukkar opp."

Sammenholdt med en henvisning til ressursituasjonen når det gjelder kontroll, etterlater dette inntrykk av at byggesaksregelverket i loven ikke aktes fulgt opp løpende av kommunens administrasjon. Det kan vurderes som noe betenkelig.

I følge rådmann Stig Holmstrøm er 3 campingvogner m/spikertelt oppsatt utenfor havneområdets grenser hvorav 2 "har stått der i årevis". Dette uttaler rådmannen på basis av besiktigelse som bl.a. han opplyser å ha gjennomført på stedet. "Havneområdets grenser", dvs. hvilken del av festnr. 1 som tilhører havna, er det ikke gitt nærmere opplysninger om.

I brev av 01.06.2010 til Kontrollutvalget opplyser rådmann Stig Holmstrøm at det er "vedtatt reguleringsføresegner for campingplassar". Rådmannen sikter her antagelig til kommuneplanens forskrifter for campingplasser, uten å være helt nøyaktig i begrepsbruk. Det vesentlige for Kontrollutvalgets nåværende spørsmål er imidlertid rådmannens egen opplysning om at "det er mangel på praktisering av gjeldende regelverk som er utfordringa!". Samtidig opplyser rådmannen at han for sin del ikke ser behov for andre tiltak enn å få på plass forskriftene, idet "ein må ha som utgangspunkt at folk flest held seg til lov og regelverk som gjeld". Det er naturlig at administrasjonssjefens svar og holdninger på dette punkt ikke er tilfredsstillende for Kontrollutvalget.

6.3. Kommunens tilsynsplikt m.v. etter loven

I brev av 18.06.2010 til Norddal kommune har Kontrollutvalget varslet oppfølging av kommunens plikter etter plan- og bygningsloven § 10-1, någjeldende § 1-4 som lyder:

- *Plan- og bygningsmyndighetene skal utføre de oppgaver som de har etter denne lov med tilhørende forskrifter, herunder påse at plan- og bygningslovgivningen overholdes i kommunen.*
- *Plan- og bygningsmyndighetene skal samarbeide med andre offentlige myndigheter som har interesse i saker etter plan- og bygningsloven og innhente uttalelse i spørsmål som hører under vedkommende myndighets saksområde.*
- *Finner noen som utfører offentlig besiktigelse, forhold som er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, skal vedkommende snarest melde forholdet til plan- og bygningsmyndighetene.*

Ved en lovendring i 1993 ble kommunestyret gitt ansvar for oppgaver som tidligere var lagt til bygningsrådet.

Pålegg skal i utgangspunktet rettes mot den som er nærmest til å bære ansvar for en mulig overtredelse av lov eller forskrift. Grunneiere og rettighetshavere til arealer (fester) kan derfor også tilstiles pålegg dersom disse overtrer bindende arealplaner mv. Ansvaret ligger således ikke bare hos den som utfører (tiltakshaver). Det kan også påhvile den som lar utføre et tiltak uten tillatelse. Det betyr at også grunneier eller bortleier av areal også kan komme i ansvar fordi vedkommende lar bruke byggverk, konstruksjon eller areal uten nødvendig tillatelse etter loven.

Bestemmelsens første og andre ledd slår fast plan- og bygningsmyndighetenes hovedoppgaver i plan- og byggesaker. Dette gjelder f.eks. søknadspliktige tiltak. Bestemmelsen klargjør at kommunen som planmyndighet også har et selvstendig ansvar for å påse at planer følges opp.

Kommunen skal følge opp tiltak og virksomhet ikke kan gjennomføres i strid med bindende arealplaner med bestemmelser uten at det først er søkt om og gitt dispensasjon. Det heter videre i forarbeidene til plan- og bygningsloven § 1-4:

- *Videre kan og skal slike arbeider, tiltak og virksomhet, når de er i strid med arealformål og bestemmelser i bindende arealplan, også følges opp av kommunen som planmyndighet etter bestemmelsene om straffeansvar og ulovlige byggearbeid mv. i gjeldende lov kapittel XVIII og XIX. Det nærmere innholdet framgår av enkeltbestemmelsene i loven. (Ot.prp. nr. 32 (2007-2008)).*

Også i lovens byggesaksdel er kommunen tillagt ansvar for tilsyn:

I § 25-1 heter det bl.a. om "Tilsynsplikt":

- *Kommunen har plikt til å føre tilsyn i byggesaker med at tiltaket gjennomføres i samsvar med gitte tillatelser og bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.*

Byggesaksforskriften gir regler om kommunens tilsyn. Kommunen har bl.a. plikt til utarbeide strategi (§ 15-1) og tilsynsrapporter § 15-2) i den enkelte sak.

7. Konklusjon

1. Mye taler for at plan- og bygningslovens bestemmelser om søknadsplikt for byggverk, jfr. plan- og bygningsloven § 20-1 er overtrådt i konkrete saker som til like er kjent for kommunens administrasjon.
2. Det ser ut for at Norddal kommune ikke oppfyller de plikter som plan- og bygningsloven pålegger kommunen til å føre tilsyn og utferdige og følge opp de nødvendige pålegg i anledning sannsynlige overtredelser av plan- og bygningslovens byggesaksdel. I mangel av snarlig endret praksis kan det være naturlig å drøfte konsekvenser av at loven på dette punkt er satt til side.

22.08.2011

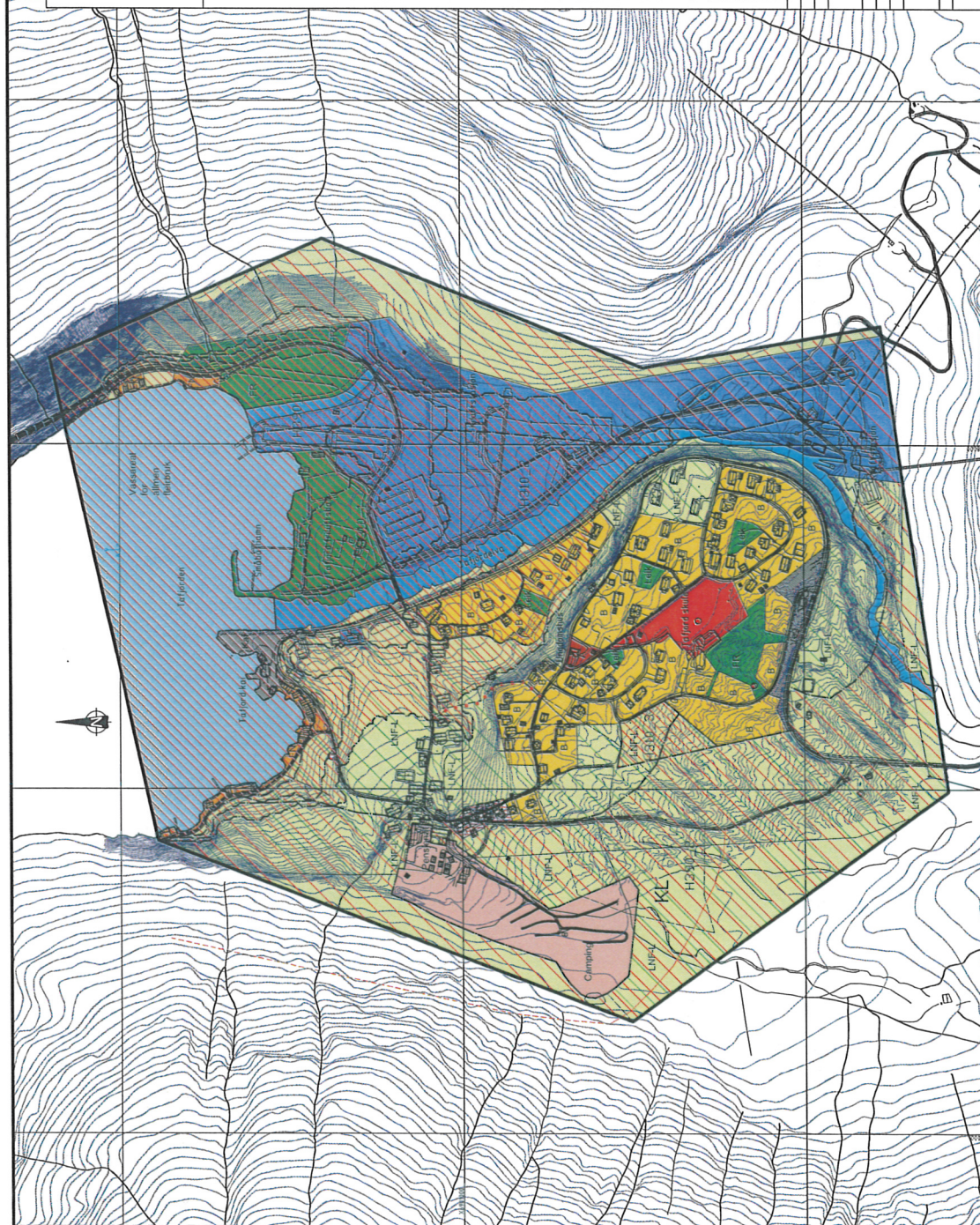
Kjetil Kvammen
advokat

VEDLEGG: - Kommunedelplan Tafjord, arealdel, 2008-2020, godkjent 2011
- Kommeplanens arealdel: Reviderte føresegner til campingplassar, revidert 20.06.2011
- Diverse kartmateriale som viser Tafjord Camping og utstrekning av Tafjord Hamn
- Dokument tilhørende sak 039/11 i kommunestyret 04.07.2011
- Diverse utdrag fra plan- og bygningslovgivningen, samt tilhørende forskrifter

KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2008 - 2020

NORDDAL KOMMUNE

DELPLAN TAFJORD

BYGGEOMRÅDE (pbl. § 20-4, 1. ledd nr. 1)

- HOVEDOMRÅDE**
- B
  - T
  - FH
  - FA
  - GA
  - GA/MA
  - GA/MA/FA
  - GA/MA/FA/TA
  - GA/MA/FA/TA/TA
  - GA/MA/FA/TA/TA/TA
  - GA/MA/FA/TA/TA/TA/TA
  - GA/MA/FA/TA/TA/TA/TA/TA
  - GA/MA/FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
  - GA/MA/FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- FRONTTILT**
- BEGJÆRER
  - INDUSTRI
  - FORRETNING
  - HAUST
  - OFFENTLIGE BYGNINGER
  - BYGNING MED UVENTNITTEG FORMÅL
  - ANNA BYGGEOMRÅDE, CAMPING
  - ANNA BYGGEOMRÅDE, PERSJONAT
  - FRIDOMRÅDE, LEK
  - FRIDOMRÅDE, GENERELT
  - LUF-OMRÅDE

LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSOMRÅDE (pbl. § 20-4, 1. ledd nr. 2)

- LE
- LE/FA
- LE/FA/TA
- LE/FA/TA/TA
- LE/FA/TA/TA/TA
- LE/FA/TA/TA/TA/TA
- LE/FA/TA/TA/TA/TA/TA
- LE/FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- LE/FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- LE/FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- LE/FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA

OMRÅDE SOM ER BANDLADE ELLER SKAL BANDLEGGAS (pbl. § 20-4, 1. ledd nr. 4)

- BA
- BA/TA
- BA/TA/TA
- BA/TA/TA/TA
- BA/TA/TA/TA/TA
- BA/TA/TA/TA/TA/TA
- BA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- BA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- BA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- BA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA

OMRÅDE FOR SÆRSKILT BRUK ELLER VERN AV SØD OG VASSDRAG (pbl. § 20-4, 1. ledd nr. 5)

- V
- V/TA
- V/TA/TA
- V/TA/TA/TA
- V/TA/TA/TA/TA
- V/TA/TA/TA/TA/TA
- V/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- V/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- V/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- V/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA

RETNINGSLINJER

- FA
- FA/TA
- FA/TA/TA
- FA/TA/TA/TA
- FA/TA/TA/TA/TA
- FA/TA/TA/TA/TA/TA
- FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- FA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA

OMSYNSSONER - a.3 FARESONER (pbl. § 11-4, ledd nr. 3.a)

- RA
- RA/TA
- RA/TA/TA
- RA/TA/TA/TA
- RA/TA/TA/TA/TA
- RA/TA/TA/TA/TA/TA
- RA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA

REVISJONER ELLER HÅNDTAKNING ELLER HÅNDTAKNING (pbl. § 11-4, ledd nr. 3.a)

- RE
- RE/TA
- RE/TA/TA
- RE/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA

REVISJONER ELLER HÅNDTAKNING ELLER HÅNDTAKNING (pbl. § 11-4, ledd nr. 3.a)

- RE
- RE/TA
- RE/TA/TA
- RE/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA

REVISJONER ELLER HÅNDTAKNING ELLER HÅNDTAKNING (pbl. § 11-4, ledd nr. 3.a)

- RE
- RE/TA
- RE/TA/TA
- RE/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- RE/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA

VIKTIGE LEDD I KOMMUNIKASJONSSYSTEMET (pbl. § 20-4, 1. ledd nr. 6)

- ANRSEROMRÅDE**
- AN
  - AN/TA
  - AN/TA/TA
  - AN/TA/TA/TA
  - AN/TA/TA/TA/TA
  - AN/TA/TA/TA/TA/TA
  - AN/TA/TA/TA/TA/TA/TA
  - AN/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
  - AN/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
  - AN/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA/TA
- FRONTTILT**
- VEGARAREAL
  - KANALAN
  - RODVEG
  - VEG
  - AKROSTIPE
  - TUNNEL
  - GANG-/STRIKVEG

GRENSELINJER

- PLAN 31 BEGRÈNSING
- GRENSE FOR AREALBRUKSOMRÅDE
- GRENSE FOR RETNINGSLINJEDOMRÅDE
- GRENSE FOR FARESONE

PUNKTSYMBOL

- ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

ANRINGSPLASS

Utbredning: 30

- arkitektur
- konstruksjon
- landskap

NORDPLAN AS
Apotekergata 9a
6006 Ålesund

Tlf: 57 88 55 20
Fak: 57 88 55 21
Epost: alen@nordplan.no

Prosjekt nr: 07015

Rev: 05

Målestokk: 1:5000

14.04.08/JLF

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

10.03.11

Arealdelen til kommuneplan for Norddal kommune

Reviderte føresegner til campingplassar

DEL 1 – FØRESEGNER MED RETNINGSLINJE

Revisjonsdato føresegner: 10.06.2011 Rev. B

For føresetnad/definisjonar/avklaring sjå rapporten utarbeidd av Nordplan:

”Rettleiing – revisjon av campingføresegner i arealdelen til kommuneplan for Norddal kommune” revidert dato: 10.06.2011 Rev. B

Føresegner i kommuneplanens arealdel gjeld framtidig arealbruk og er bindande for nye tiltak og utvidingar iht. PBL §11-6.

Føresegner skal vere knytt opp mot den til ei kvar tid gjeldande Plan- og bygningslova (PBL).

1. Krav om regulering iht. PBL §11-9, 1. ledd:

Utviding av etablert campingplass eller ny campingplass utløysar krav om regulering. Ved krav om regulering skal inndeling av område for permanente og mellombelse campingvognplassar vere vist.

Retningslinje til pkt. 1:

Det stillast ikkje krav til regulering av allereie etablerte campingplassar. For etablerte og nye campingplassar skal det ligge føre ein bindande situasjonsplan som viser campingkvartal, tilkomstveggar og branngater. Situasjonsplanen skal godkjennast av Planutvalet i Norddal kommune.

I rettleiinga til TEK (§11-6 3. ledd pkt. 2) skal campingkvartal/ oppstillingsområde ha grunnareal maksimum 1200 m² og avstanden mellom desse skal vere 8 m. Dette skal gjelde for alle nye campingplassar, eller utvidingar av eksisterande campingplassar, då TEK ikkje har tilbakeverkande kraft.

Iht. Brannvernforeninga si temarettleiar, samt forskrift om brannførebyggande tiltak (FOBTOT), er tilrådinga campingkvartal på 1000 m² og 6 m breidde ope felt (ei open sikringsone/branngate utan parkering av køyretøy eller anna). Denne praksis er tilstrekkeleg for etablerte campingplassar.

2. Krav til universell utforming iht. PBL §11-9, 5. ledd:

Det skal vere universell utforming av tilkomstveggar og internveggar på campingplass, samt sanitærbygg og liknande bygg/areal med felles funksjonar til bruk for gjestar. Brannsikringsutstyr på campingplass må vere tilgjengeleg for alle.

Retningslinje til pkt. 2:

Krav til universell utforming gjeld alle nye campingplassar eller utviding av eksisterande. Tilgjengeleg brannsikringsutstyr gjeld alle campingplassar, også etablerte.

3. Krav til miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønstruktur, herunder om mellombelse og flyttbare konstruksjonar og anlegg iht. PBL §11-9, 6. ledd

3.1. Campingområda kan nyttast til telting, oppstilling av bubilar, campingvogner med fortelt/tilbygg, toalett- og servicebygg og evt. andre funksjonar for trivselsfremmande tiltak på campingplass.

- 3.2. Villavogner (mobile homes) kan plasserast innanfor campingområda, på vilkår av at dei blir plassert på flatt terreng. Av omsyn til storleiken på eininga er det ikkje tillate med tilbygg/overbygg i tilknytning til villavogner.
- 3.3. Tilbygg/spikartelt kan etablerast langs campingvogna, men skal ikkje vere lengre enn vogna. Maksimal breidde er sett til 3 meter ut frå vogna. Overbygg kan maksimalt vere 30 cm over høgste punktet innan eininga. Tiltak må vere estetisk godt utforma. Fargebruken skal avstemmast etter vogna for å gi det eit mest mogleg nøytralt preg.
- 3.4. For høgder over terreng skal ein måle frå terreng til plattingen sitt høgste punkt, og ikkje i høve til gjennomsnittleg terrengnivå.

Retningslinje til pkt. 3.4:

Ein målar frå overkant av platting til underliggande terreng, på den staden dette gir maksimal høgde opp frå fysisk terreng.

- 3.5. Platting som ligg direkte på terreng og som ikkje har rekkverk eller leveggar, kan plasserast inntil 3 m frå naboeining, med fri storleik.

Retningslinje til pkt. 3.5:

“Direkte på terreng” er å forstå slik at overkant på plattingen ligg marginalt over omkringliggande terrengnivå. Platting skal fortrinnsvis liggje på terreng. Platting med rekkverk og leveggar kan virke meir dominerande i campingbildet enn ei platting på terreng utan rekkverk, difor er fri storleik gitt sistnemnde.

- 3.6. Platting med rekkverk og leveggar, (overkant platting maks. 0,5 m over terreng), kan etablerast i heile campingvogna si lengde og maks. 3 m ut frå spikartelt/tilbygg/fortelt. Totalt areal (ekskl. areal under spikartelt/tilbygg m.m.) skal uansett ikkje overstige 30 m².
- 3.7. Terrengebearbeiding er ikkje tillatt. I skrått terreng kan maks. høgde frå platting til terreng ikkje overstige 1 m.

Retningslinje til pkt 3.7:

For oppfylling/inngrep i terreng skal tiltakshavar søke om dispensasjon til kommunen, men berre om campingplasser har gitt løyve til tiltaket først.

- 3.8. Rekkverk skal ikkje vere høgare enn maks. 1 m, og leveggar skal ikkje vere høgare enn maks. 1,8 m i inntil 10 m samla lengde. Av omsyn til estetikk og tilpassing, må tiltaket ikkje vere for dominerande.

DEL 2 – GENERELLE RETNINGSLINJE

4. Søknadsplikt

- 4.1. Det skal søkast om løyve til etablering av faste konstruksjonar som tilbygg/overbygg/spikartelt/fortelt, rekkverk/leveggar, samt platting høgare enn 0,5 m (iht. PBL §20-1 og §20-2). Det er tiltakshavar (dvs. campingplassleigetakar) sitt ansvar å utarbeide naudsynt dokumentasjon som situasjonskart, målsette teikningar (plan, snitt og fasadar) i samsvar med føresegner i arealdelen til kommuneplanen og i tråd med krav i PBL vedkomande byggjesøknad. Dokumentasjonen skal sendast til campingplassleigar for eigengodkjenning før oppføring av tiltak. Dokumentasjonen skal og gjere greie for tiltaket si terrengtilpassing. Campingplassleigar sender fortløpande gjenpart til kommunen for tiltak det er gitt løyve til (eigengodkjenning ved campingplassleigar), med all dokumentasjon.
- 4.2. For tiltak som ikkje er i tråd med føresegnene i kommuneplanen, må tiltakshavar sende søknad om dispensasjon til kommunen, iht. PBL § 19. Campingplassleigar må først eigengodkjenne tiltaket. Om campingplassleigar ikkje vil gi løyve til tiltak som er i strid med føresegna, skal heller ikkje kommunen gi løyve til tiltaket. Tiltaket kan ikkje tilsidesette viktige avstandskrav eller andre krav til brannsikring.

5. Tekniske krav

- 5.1. Iht. PBL §29-5 skal eitkvart tiltak oppfylle krav til tryggleik, helse, miljø og energi og slik at vern av liv og materielle verdiar blir ivareteke. Alle campingplassar skal ha tilfredsstillande brannsikring i samsvar med gjeldande regelverk.

Materiell for brannsløkking skal fordelast utover campingplassen iht. plassen sin systemplan for brannsikring. Det blir tilrådd brannslangar med ein kapasitet på minst 50 l vann pr. minutt og eit trykk på 6 atm.

I kvar campingeining skal det vere røyk- og gassvarslar, og tilstrekkeleg brannsløkkeutstyr som kan nyttast innan heile campingeininga.

- 5.2. Campingvogner som skal definerast som mobile må ha påmonterte hjul og kunne fraktast på eige hjul med eigna køyretøy. Trekkanordninga på campingvogna må vere plassert slik at den er lett tilgjengeleg i fall vogna må fjernast raskt i høve brann eller anna ulykkeshending.

- 5.3. Avstand mellom kvar campingeining med mobil vogn og/eller mobilt telt, skal vere minst 3 m frå enkelt del av campingeining til næraste enkelt del av naboening. Det blir av Brannvernforeninga tilrådd ein avstand på minst 4 m pga forventa endringar frå EU om auka krav til avstand mellom mobile einingar.

Ved mobil vogn og/eller mobilt telt, der brennbar levegg er lågare enn 1,5 m over platting (for platting inntil 0,5 m over terreng) kan avstand mellom nabo leveggar vere 4 m, i tråd med tilråding frå Brannvernforeninga si temarettleiar for campingplass. Om brennbar levegg er høgare enn 1,5 m gjeld vanleg krav om 8 m avstand, elles må andre brannsikringstiltak gjennomførast.

Bil utan overnattingseining kan plasserast i mellomrommet mellom to campingeiningar uavhengig av om det er mellom mobile eller faste einingar.

5.4. Avstand mellom kvar campingeining med fast vogn og/eller spikartelt/tilbygg, jfr. byggt teknisk forskrift §11-6, skal vere minst 8 m, elles må andre brannsikringstiltak gjennomførast. Dette gjeld og for leveggjar høgare enn 1 m.

Brannskiljekonstruksjonar må ha den høgda som er naudsynt for å fungere som brannskilje (maks. opptil høgste punkt på eininga).

6. Eksisterande situasjon

Ein kan ikkje setje til side krav til tryggleik (som brannsikringstiltak m.a.) For eksisterande tiltak som er i strid med føresegner gitt eller i medhold av PBL, og der det er naudsynt med utbetring for å ivareta tryggleiken på campingplassane, kan kommunen gi pålegg om utbetring og retting, iht. PBL §31-4 og §32-3. I tillegg har kommunen myndigheit med heimel i "Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykke med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (Brann- og eksplosjonslova)".

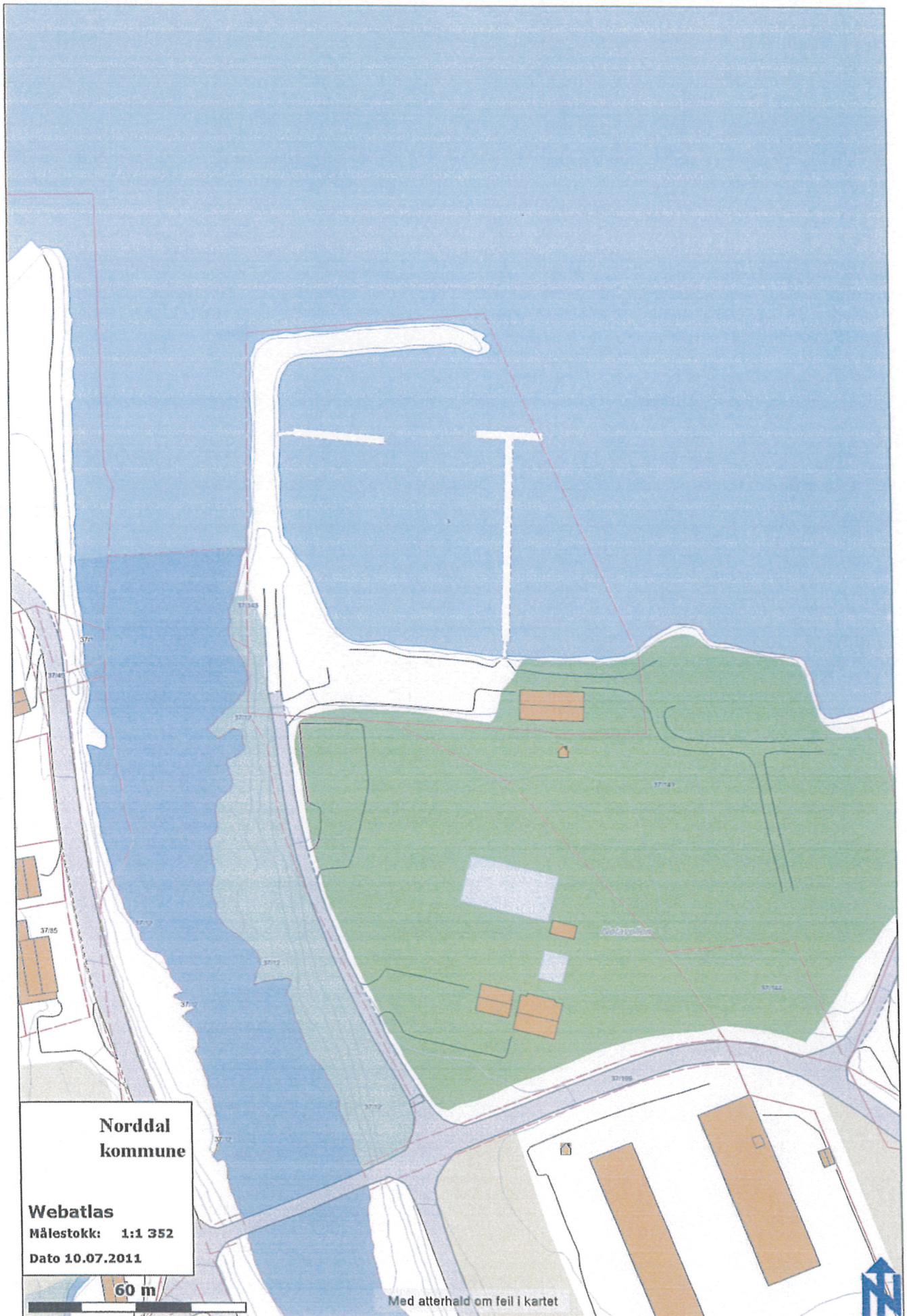
Tryggleiken for campinggjestane må ha høgste prioritet. For etablert situasjon som er i strid med PBL, gjeld ei overgangsordning på 2 år frå føresegna er vedtekne til tiltaket må vere i tråd med føresegna*. Campingplasseigar skal i samband med etablering, endring eller fornying av leigekontraktar krevje at leigetakar tilpassar seg desse føresegner og retningslinje, samt regelverket for øvrig. Campingplasseigar må elles sørge for å opplyse alle etablerte leigetakarar om endra føresegner slik at krava til tryggleik blir teke vare på.

* Om Brannvesenet ved branntilsyn av campingplassen finn tiltak som kan medføre ein uakseptabel risiko i høve brann, har Brannvesenet heimel til å gi pålegg om utbetring før ovannemnde overgangsordning på 2 år er omme.

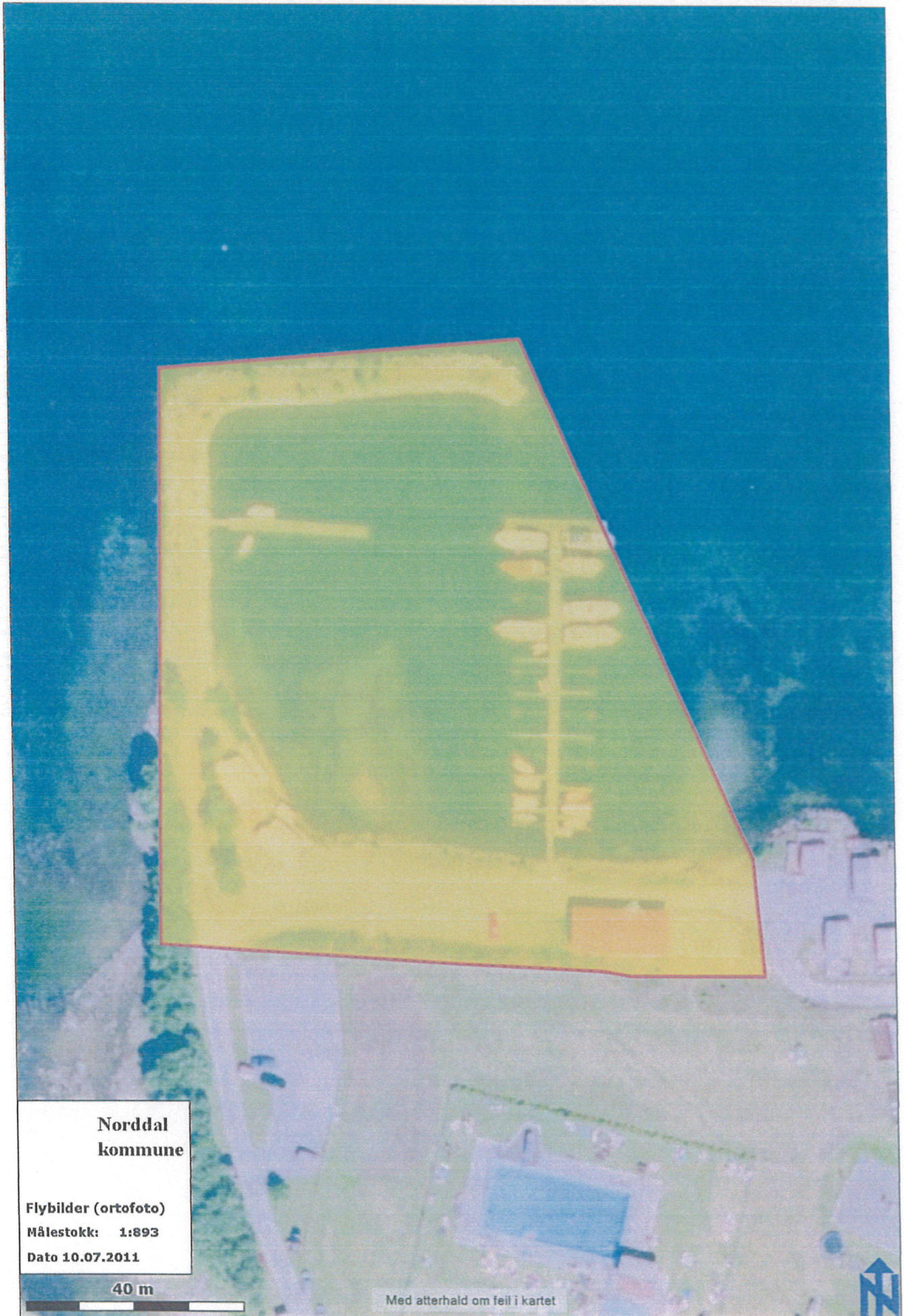

Tafjord Camping
Tafjord
6213 Tafjord

70 25 80 79

Saksframlegg

Revisjon av føresegner i kommuneplan, arealdelen 2007 - 2018

Saksnr. utval	Utval	Møtedato
023/11	Det faste utvalet for plansaker	06.06.2011
025/11	Det faste utvalet for plansaker	27.06.2011
039/11	Kommunestyret	04.07.2011

Utsendte saksdokument:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
20.06.2011	Føresegner til arealdelen kommuneplanen 10.06.pdf	45285
20.06.2011	Revisjon av føresegner i arealdelen av kommuneplanen	45283

Ikkje utsendte saksdokument:

Gjeldande kommuneplan, arealdelen, m/føresegner vedteken av k-styret 25.06.2009

Rådmannen si innstilling:

Norddal kommune vedtek i medhald av § 11-15 i pbl. reviderte føresegner til arealdelen i kommuneplanen for campingplassar i kommunen og rettleiingsheftet "Norddal kommune | Revisjon av føresegner i arealdel av kommuneplanen", begge dagsett 04.02.2011, rev A 19.05.2011.

Handsaming:

Ordføraren kom med forslag om å utsette saka.

Røysting:

Samrøystes i samsvar med ordføraren sitt forslag.

PL-023/11 Vedtak i Det faste utvalet for plansaker 06.06.2011:

Saka vert utsett.

Handsaming:

Rådmannen la fram slik ny innstilling:

Norddal kommune vedtek i medhald av § 11-15 i pbl. reviderte føresegner til arealdelen i kommuneplanen for campingplassar i kommunen og rettleiingsheftet "Norddal kommune - Revisjon av føresegner i arealdel av kommuneplanen", begge dagsett 04.02.2011, rev B 20.06.2011.

Røysting:

Samrøystes i samsvar med innstillinga.

PL-025/11 Innstilling i Det faste utvalet for plansaker 27.06.2011:

Norrdal kommune vedtek i medhald av § 11-15 i pbl. reviderte føresegner til arealdelen i kommuneplanen for campingplassar i kommunen og rettleiingsheftet "Norrdal kommune - Revisjon av føresegner i arealdel av kommuneplanen", begge dagsett 04.02.2011, rev B 20.06.2011.

Handsaming:

Samrøystes i samsvar med innstillinga.

KS-039/11 Vedtak i Kommunestyret 04.07.2011:

Norrdal kommune vedtek i medhald av § 11-15 i pbl. reviderte føresegner til arealdelen i kommuneplanen for campingplassar i kommunen og rettleiingsheftet "Norrdal kommune - Revisjon av føresegner i arealdel av kommuneplanen", begge dagsett 04.02.2011, rev B 20.06.2011.

Saksgrunnlag:

I møte den 14.02.2011 i Det faste utvalet for plansaker vart det gjort slikt vedtak i sak 07/11:

Reviderte føresegner til arealdelen i kommuneplanen for campingplassar i Norrdal kommune og rettleiingsheftet "Norrdal kommune | Revisjon av føresegner i arealdel av kommuneplanen", begge dagsett 04.02.2011, vert å legge ut på avgrensa høyring i 4 veker i samsvar med § 11-14 i pbl.

Saka har vore på høyring på vanleg måte i samsvar med reglane i pbl. og såleis utover utsending til statlege- og fylkeskommunale myndigheiter har samtlege campingplassane i kommunen vorte tilskrivne. Merknadsfrist vart sett til 15. mars 2011.

Det er innkome to merknader/fråsegner frå følgjande:

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal
- Møre og Romsdal fylkeskommune

Saksopplysningar: Merknad nr. 1Møre og Romsdal fylkeskommune; jfr. vedlegg:

Fylkeskommunen uttrykkjer at det er gjort eit svært grundig og omfattande arbeid med reviderte føresegner for campingplassar og dokumentasjon/rettleiing knytt til desse. Fylkeskommunen har for sin del ikkje merknader til at kommunen vedtek desse.

Merknad nr. 2Fylkesmannen i Møre og Romsdal; jfr. vedlegg:

Fylkesmannen påpeikar for ordens skuld at ei endra føresegn til kommuneplanen sin arealdel må ha heimel i no gjeldande plan- og bygningslov.

Vidare peikar Fylkesmannen på at kommuneplanen sin arealdel fastset framtidig arealbruk og at Arealdelen er bindande for nye tiltak og for utvidingar som nemnd i § 1-6.

Det vert trekt fram at kva som treng/ikkje treng byggeløyve vert regulert av reglar i plan- og bygningslova og at det ikkje er nødvendig lovheimel for punkta 19 og 22 og at desse kan regulerast gjennom avtale mellom leigetakar og eigar.

Kommunen får ros for arbeidet med brannsikring for etablering og bruk av campingplassar.

Fylkesmannen tek spesielt føre seg at campingplassar bør ha ei utforming som gjer at den kan nyttast av alle, og såleis skal vere universelt utforma. Difor bør brannsikringsutstyr vere tilgjengeleg for alle, både store og små, sittande og gåande.

Det vert bede om at desse merknadane verte teke omsyn til i det vidare planarbeidet.

Dei gjeldande føresegner for campingområda i arealdelen til kommuneplanen i Norddal vart først vurdert på nytt som følgje av reaksjonar frå eigarar og leigetakarar. Føresegnene vart føreslege justert (dat. 04.02.2011) på ein del punkt etter dialog og samarbeid mellom kommunen, Det interkommunale brannvernet og campingplasseigarar.

Heftet "*Norddal kommune | Revisjon av føresegner i arealdel av kommuneplanen*" skal leggest ved som ei rettleiing til dei reviderte føresegner; jfr. vedlegg.

Etter dei innkomne merknadene frå Fylkesmannen har føresegnene til arealdelen i kommuneplanen for campingplassar i Norddal kommune vorte revidert på nytt, rev A 19.05.2011; jfr. vedlegg

Saksvurdering og konklusjon:

Revisjonen av dei gjeldande føresegnene for campingplassar har vore på høyring i 4 veker i samsvar med Det faste utvalet for plansaker sitt vedtak i møte 14.02.2011 i sak 07/11. Utlegginga vart å gjennomføre på vanleg måte i samsvar med pbl (§ 11-14).

Merknadane i saka er innkomne i rett tid i høve fristen på 4 veker.

Føresegnene er revidert i samsvar med Fylkesmannen sine merknader og oversendt att i revidert stand for rask uttale. Det er ikkje registrert nye merknader frå Fylkesmannen.

Dei reviderte føresegnene må vedtakast av kommunestyret for at dei skal bli juridisk bindande, og heftet "*Norddal kommune | Revisjon av føresegner i arealdel av kommuneplanen*" vert lagt ved som ei rettleiing til dei reviderte føresegner.

Dei reviderte føresegnene og heftet er dagsett 04.02.2011, Rev A 19.05.2011 og begge lagt ved i saka.

NYE OPPLYSNINGAR I SAKA (20.06.2011):

Vi har vore merksam på at Norsk brannvernforening har hatt under arbeid ein temaretleiar for brannsikkerheit på campingplassar, arbeidsleiar mv.. Denne rettleiaren skulle vere ferdig i 2010, men av ulike grunnar greidde ikkje brannvernforeninga å gje denne ut før no nyleg.

Det må opplysast at utkastet til rettleiaren frå brannvernforeninga naturleg nok har vore ein del av grunnlagsmaterialet for vårt arbeid i saka.

Då det viste seg at den endelege utgåva av rettleiaren har eit noko anna innhald på nokre punkt, var det naturleg å ta ny gjennomgang av framlegget til revisjon av våre føresegner i arealdelen av kommuneplanen. I tillegg til føresegnene ligg føre rettleiingshefte, og det er vidare utarbeidd forslag til kontraktsvedlegg for campingplassar (dat. 15.06.11).

Endringane gjeld i hovudsak storleik på "campingkvartal" og litt mindre strengt når det gjeld levegg ikkje høgare enn 1,5 m.

Nordplan AS har ved sitt arbeid med ny gjennomgang hatt direktekontakt med brannvernforeninga og Det interkommunale brannvernet for å kvalitetssikre og sikre lik tolking av det som no ligg føre.

Dei reviderte føresegnene må, som tidlegare nemnd, vedtakast av kommunestyret for at dei skal bli juridisk bindande, og heftet "Norddal kommune | Revisjon av føresegner i arealdel av kommuneplanen" vert lagt ved som ei rettleiing til dei reviderte føresegnene.

Dei reviderte føresegnene og heftet er dagsett 04.02.2011, Rev B 10.06.2011 og begge lagt ved i saka.

Rådmannen si innstilling:

Norrdal kommune vedtek i medhald av § 11-15 i pbl. reviderte føresegner til arealdelen i kommuneplanen for campingplassar i kommunen og rettleiingsheftet "*Norrdal kommune | Revisjon av føresegner i arealdel av kommuneplanen*", begge dagsett 04.02.2011, rev B 20.06.2011.

Stig Holmstrøm
Rådmann

L27.06.2008 nr. 71 Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (*)

Første del: Alminnelig del

Kapittel 1. Fellesbestemmelser

Andre del: Plandel

IV. Kommunal planlegging

Kapittel 11. Kommuneplan

§ 11-9. *Generelle bestemmelser til kommuneplanens arealdel* (217)

Kommunen kan uavhengig av arealformål vedta bestemmelser til kommuneplanens arealdel om:

1. krav om reguleringsplan for visse arealer eller for visse tiltak, herunder at det skal foreligge områderegulering før detaljregulering (218) kan vedtas,
2. innholdet i utbyggingsavtaler, jf. § 17-2,
3. krav til nærmere angitte løsninger for vannforsyning, avløp, veg og annen transport i forbindelse med nye bygge- og anleggstiltak, herunder forbud mot eller påbud om slike løsninger, og krav til det enkelte anlegg, jf. § 18-1. Det kan også gis bestemmelse om tilrettelegging for forsyning av vannbåren varme til ny bebyggelse, jf. § 27-5, (219)
4. rekkefølgekrav for å sikre etablering av samfunnsservice, teknisk infrastruktur, grønnstruktur før områder tas i bruk og tidspunkt for når områder kan tas i bruk til bygge- og anleggsformål, herunder rekkefølgen på utbyggingen, (220)
5. byggegrenser, utbyggingsvolum og funksjonskrav, herunder om universell utforming, leke-, ute- og oppholdsplasser, skilt og reklame, parkering, frikjøp av parkeringsplasser etter § 28-7 og utnyttning av boligmassen etter § 31-6, (221)
6. miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønnstruktur, herunder om midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg, (222)
7. hensyn som skal tas til bevaring av eksisterende bygninger og annet kulturmiljø, (223)
8. forhold som skal avklares og belyses i videre reguleringsarbeid, herunder bestemmelser om miljøoppfølging og -overvåking. (224)

Tredje del: Gjennomføring

Fjerde del: Byggsaksdel

Kapittel 20. Søknadsplikt ⁽⁵⁴⁸⁾

§ 20-1. Tiltak som krever søknad og tillatelse

Med mindre annet framgår av §§ 20-3 og 20-4, må følgende tiltak, ⁽⁵⁴⁹⁾ på eller i grunnen, ⁽⁵⁵⁰⁾ i vassdrag eller i sjøområder, ⁽⁵⁵¹⁾ ikke utføres uten at søknad, ⁽⁵⁵²⁾ og eventuelt søknad om dispensasjon, ⁽⁵⁵³⁾ på forhånd er sendt kommunen, og den deretter har gitt tillatelse: ⁽⁵⁵⁴⁾

- a) oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg ⁽⁵⁵⁵⁾
- b) vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av tiltak som nevnt under a ⁽⁵⁵⁶⁾
- c) fasadeendring ⁽⁵⁵⁷⁾
- d) bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i bokstav a ⁽⁵⁵⁸⁾
- e) riving av tiltak som nevnt i bokstav a ⁽⁵⁵⁹⁾
- f) oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner ⁽⁵⁶⁰⁾
- g) oppdeling eller sammenføyning av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig ⁽⁵⁶¹⁾
- h) oppføring av innhegning mot veg ⁽⁵⁶²⁾
- i) plassering av skilt- og reklameinnretninger ⁽⁵⁶³⁾
- j) plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg ⁽⁵⁶⁴⁾
- k) vesentlig terrenginngrep ⁽⁵⁶⁵⁾
- l) anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass ⁽⁵⁶⁶⁾
- m) opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie, eller opprettelse av ny festegrund for bortfeste som kan gjelde i mer enn 10 år, eller arealoverføring, jf. lov om eighedsregistrering. Slik tillatelse er ikke nødvendig når tiltak etter første punktum skjer som ledd i jordskifte i samsvar med rettslig bindende plan. ⁽⁵⁶⁷⁾

Søknad, prosjektering, utførelse og kontroll av tiltak som nevnt i første ledd skal forestås av foretak med ansvarsrett i samsvar med bestemmelser gitt i kapittel 22 og 23, ⁽⁵⁶⁸⁾ med mindre annet framgår av §§ 20-2 eller 20-3. ⁽⁵⁶⁹⁾ Dette gjelder likevel ikke tiltak som nevnt i første ledd bokstav m. ⁽⁵⁷⁰⁾

Departementet kan gi forskrifter om hvilke tiltak som omfattes av bestemmelsen.

§ 20-2. Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver ⁽⁵⁷¹⁾ (*: ikke krav om ansvarlige foretak*)

Følgende tiltak som er søknadspliktige etter § 20-1, er unntatt fra reglene i § 20-1 andre ledd:

- a) mindre tiltak på bebygd eiendom ⁽⁵⁷²⁾
- b) alminnelige driftsbygninger i landbruket ⁽⁵⁷³⁾
- c) midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg som nevnt i § 20-1 første ledd bokstav j og som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år ⁽⁵⁷⁴⁾
- d) andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forestås av tiltakshaver. ⁽⁵⁷⁵⁾

Departementet gir forskrift om hvilke tiltak som omfattes av bestemmelsen. ⁽⁵⁷⁶⁾

§ 20-3. Tiltak som ikke krever søknad og tillatelse ⁽⁵⁷⁷⁾

For følgende tiltak er søknad og tillatelse etter § 20-1 ikke nødvendig dersom disse er i samsvar med plan: (578)

- a) mindre frittliggende bygning som oppføres på bebygd eiendom, og som ikke kan brukes til beboelse (579)
  - b) mindre frittliggende byggverk knyttet til drift av jordbruks-, skogbruks- og reindrifsområder (580)
  - c) mindre tiltak i eksisterende byggverk (581)
  - d) mindre tiltak utendørs (582)
  - e) fasadeendring som ikke fører til at bygningens karakter endres, samt tilbakeføring av fasade til tidligere dokumentert utførelse (583)
  - f) andre mindre tiltak som kommunen finner grunn til å fritta fra søknadsplikten. (584)
- Departementet gir forskrift om hva som er mindre tiltak i bokstav a-d. (585)

Tillatelse er heller ikke nødvendig for tiltak som nevnt i § 20-1 første ledd bokstav j når tiltaket ikke skal stå lengre enn 2 måneder. (586)

Departementet kan i forskrift unnta også andre tiltak fra bestemmelsene i § 20-1, herunder plassering av anleggsbrakker i mer enn to måneder i direkte tilknytning til bygge- eller anleggstomt hvor arbeid pågår. (587)

Tiltakshaver er ansvarlig for at tiltak som nevnt i første til tredje ledd utføres i samsvar med de krav som ellers følger av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov. (588)

L14.06.1985 nr. 77 Plan- og bygningslov. (*) (OPPHEVET)

Kap. XIV. Særlige bygninger og anlegg m.v.

§ 85. Midlertidige eller transportable bygninger, konstruksjoner eller anlegg (784)

Midlertidige eller transportable bygninger (785), konstruksjoner eller anlegg (786) må ikke plasseres slik at de hindrer allmenn ferdsel eller friluftsliv eller på annen måte fører til vesentlige ulemper for omgivelsene (787). For ovennevnte tiltak gjelder bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven så langt de passer. (788)

Plassering (789) av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg (790) skal på forhånd meldes til kommunen. Midlertidige eller transportable bygninger (791), konstruksjoner eller anlegg må ikke plasseres for et lengre tidsrom enn 4 måneder (792) uten at kommunen (793) på forhånd har gitt samtykke, og skal straks fjernes når tiden er utløpt, eller, hvis samtykke er gitt på ubestemt tid, når kommunen krever det (794).

Ved vedtekt kan bestemmes (795) at midlertidige eller transportable bygninger (796), konstruksjoner eller anlegg ikke kan plasseres innenfor bestemte deler av kommunens område, eller at de bare skal kunne plasseres på nærmere fastsatte vilkår (797).

Departementet kan ved forskrift bestemme at annet og tredje ledd ikke skal gjelde for nærmere angitte midlertidige eller transportable bygninger, konstruksjoner eller anlegg. (798)

Kap. XVI. Saksbehandling, ansvar og kontroll. (924)

§ 93. Tiltak som krever søknad og tillatelse (925)

Følgende tiltak (926), på eller i grunnen (927), i vassdrag eller i sjøområder (928), må ikke utføres uten at søknad, og eventuelt søknad om dispensasjon (929), på forhånd er sendt kommunen, og den (930) deretter har gitt tillatelse: (931)

- a) Oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, (932) konstruksjon eller anlegg. (933)
- b) Fasadeendring (934), vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av tiltak som nevnt under a. (935)
- c) Bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt under a. (936)
- d) Riving av tiltak som nevnt under a. (937)
- e) Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner. (938)
- f) Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig. (939)
- g) Oppføring av innhegning mot veg (940), skilt eller reklameinnretninger o.l. (941)
- h) Opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie, eller opprettelse av ny festegrunn for bortfeste som kan gjelde i mer enn 10 år, eller arealoverføring, jf. lov om eidsregistrering. Slik tillatelse er ikke nødvendig når tiltak som nevnt i første punktum, skjer som ledd i jordskifte (943) i samsvar med rettslig bindende plan.
- i) Vesentlig terrenginngrep. (944)
- j) Anlegg av veg eller parkeringsplass. (945)

Tillatelse etter første ledd er ikke nødvendig for tiltak som utføres i medhold av §§ 81, 85, 86a eller 86b (946). I forskrift kan departementet unnta tiltak fra bestemmelsene i kap. XVI (947). Tiltakshaver er ansvarlig for at tiltak som er unntatt likevel utføres i samsvar med de krav som ellers følger av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven (948).

**F26.03.2010 nr 488 [DELVIS TRÅDT I KRAFT]
Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)**

Første del. Generelle bestemmelser

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

Andre del. Søknadsplikt, innhold i og behandling av søknader

Kapittel 2. Tiltak som krever søknad og tillatelse

**Kapittel 3. Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan
forestås av tiltakshaver**

Kapittel 4. Tiltak som er unntatt fra byggesaksbehandling

§ 4-2. Unntak for plassering av særskilt bygning, konstruksjon eller anlegg

Følgende tiltak kan plasseres uten søknad eller tillatelse:

- a) Bygninger, konstruksjoner eller anlegg på eller i direkte tilknytning til bygge- eller anleggstomt hvor arbeid pågår
- b) Campingvogn og vinteropplag av fritidsbåt på bebygd bolig- og fritidseiendom
- c) Campingvogn på campingplass.

Plan- og bygningsloven § 30-5 gjelder tilsvarende for disse tiltakene.

**F24.06.2003 nr 749
Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker
[OPPHEVET]**

Kap. II. Tiltak som er unntatt fra byggesaksbehandling

§ 6. Unntak for midlertidige eller transportable tiltak

Midlertidige eller transportable tiltak som nevnt i denne bestemmelse bokstav a - d krever ikke byggesaksbehandling forutsatt at de ikke plasseres slik at de hindrer allmenn ferdsel eller friluftsliv eller på annen måte fører til vesentlig ulempe for omgivelsene, jf. pbl § 85 første ledd.

- a) Plassering av bygninger, konstruksjoner eller anlegg på eller i direkte tilknytning til bygge- eller anleggstomt.

- b) Plassering av campingvogn og vinteropplag av fritidsbåt på bebygd eiendom.
- c) Plassering av campingvogn på campingplass.
- d) Plassering av mindre innretninger til fritidsbruk.

For nevnte tiltak kan det ikke gis vedtekt om plassering etter pbl § 85 tredje ledd.

Kap. III. Meldepliktige tiltak

§ 11. Meldepliktige midlertidige eller transportable bygninger, konstruksjoner eller anlegg som ikke omfattes av unntak etter denne forskrift § 6

Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg kan ikke plasseres eller settes opp før melding er sendt kommunen.

Transportable bygninger, konstruksjoner eller anlegg som skal stå inntil fire måneder, skal ikke meldes.

Tiltak som nevnt i første og annet ledd som skal stå i mer enn fire måneder, skal meldes og kan ikke plasseres før kommunen har gitt samtykke.

Forutsetningen for plassering av midlertidige eller transportable tiltak er at vilkårene i pbl § 85 første ledd er oppfylt. I kommuner som har vedtekt til § 85 tredje ledd, må plassering skje i samsvar med de vilkår som er fastsatt i vedtekten.

For midlertidige og transportable tiltak som skal brukes til varig opphold, innendørs arbeidsplasser eller hvor mer enn 25 personer kan oppholde seg samtidig, gjelder bestemmelsene i forskrift av 22. januar 1997 nr. 33 om krav til byggverk og produkter til byggverk (TEK) så langt de passer.

**F26.03.2010 nr 488 [DELVIS TRÅDT I KRAFT]
Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)**

Første del. Generelle bestemmelser

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

Andre del. Søknadsplikt, innhold i og behandling av søknader

Kapittel 2. Tiltak som krever søknad og tillatelse

Kapittel 4. Tiltak som er unntatt fra byggesaksbehandling

§ 4-1. Tiltak som ikke krever søknad og tillatelse

§ 4-2. Unntak for plassering av særskilt bygning, konstruksjon eller anlegg

Følgende tiltak kan plasseres uten søknad eller tillatelse:

- a) Bygninger, konstruksjoner eller anlegg på eller i direkte tilknytning til bygge- eller anleggstomt hvor arbeid pågår
- b) Campingvogn og vinteropplag av fritidsbåt på bebygd bolig- og fritidseiendom
- c) Campingvogn på campingplass.

Plan- og bygningsloven § 30-5 gjelder tilsvarende for disse tiltakene.

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVÅLSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalet

Dato: 12.10.2011

**SAK 12/11
TERTIALRAPPORT 2. TERTIAL 2011 – NORDDAL KOMMUNE**

Som vedlegg følger:

- Tertialrapport, andre tertial 2011 – Norddal kommune

Av budsjettforskriftene §10 går følgjande fram:

”Administrasjonssjefen, eventuelt kommune- eller fylkesrådet, skal gjennom budsjettåret legge fram rapporter for kommunestyret eller fylkestinget som viser utviklingen i inntekter og innbetalingar og utgifter og utbetalingar i henhold til det vedtatte årsbudsjett. Dersom administrasjonssjefen eller kommune- eller fylkesrådet finner rimelig grunn til å annta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett, skal det i rapportene til kommunestyret eller fylkestinget foreslås nødvendige tiltak”

Av kommentarane til § 10 går det fram at det skal skje rapportering til kommunestyret om den faktiske utviklinga i inntekter og utgifter sett i forhold til dei inntektene og utgiftene som er ført opp i årsbudsjettet. Rapporteringa skal skje med jamne mellomrom og minimum to gongar i året. Ved tilstrekkelege avvik skal det settast i verk tiltak. Med tiltak blir det meint ikkje berre justeringar av dei oppførte inntektene og løyvingane som er nødvendige for å sikre/oppretthalde kravet om balanse i årsbudsjettet, men også mulige tiltak innanfor budsjetttrammene som t.d. å endre innhald i det kommunale tenestetilbodet.

Generelt sett bør kommunane fastsette reglar for omfang og hyppigheit av rekneskapsrapportering i løpet av året. Det bør også gå fram kva nivå det skal rapporterast på. Dei ulike nivåa bør få rekneskapsrapportering på sitt respektive nivå. Kommunestyret må få rapportering på same nivå som det vedtekne budsjettet. Det bør også føreligge eit system for periodisering av utgifter og inntekter.

Når det gjeld investeringsbudsjettet, så bør rapporteringa også innehalde verbale kommentarar til forskyvingar som følgje av tidleg eller sein byggestart, framdrift, kostnadsoverslag, finansieringsplan og løyvingar.

Det er viktig at rapporteringa skjer med same spesifikasjonsgrad som kommunestyret sitt budsjettvedtak då med budsjettskjema 1A, 1B, 2A og 2B (driftsbudsjettet- og investeringsbudsjettet).

Kommentarar

Av prognosane i tertialrapporteringa kjem det fram at det er forventa eit meirforbruk i året på i underkant av 1 mill. kroner.

På bakgrunn av ovanstående legg ein saka fram for kontrollutvalet med forslag om slikt

v e d t a k :

Kontrollutvalet tek tertialrapport 2. tertial 2011 til orientering.

Harald Rogne
dagleg leiar

Saksframlegg

Rekneskapsrapport 2. tertial 2011

Saksnr. utval	Utval	Møtedato
	Kommunestyret	
072/11	Formannskapet	26.09.2011

Utsendte saksdokument:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
19.09.2011	Rapport 31.8.11	48099
26.09.2011	Vedk. pleie- og omsorgstenester i Norddal	48334

Ikkje utsendte saksdokument:

Rådmannen si innstilling:

Kommunestyret tek rekneskapsrapport 2. tertial til vitande

Handsaming:

Samrøystes i samsvar med innstillinga.

FS-072/11 Innstilling i Formannskapet 26.09.2011:

Kommunestyret tek rekneskapsrapport 2. tertial til vitande

Saksgrunnlag:

Kommunen skal etter Forskrift om årsbudsjett for kommunar legge fram rapportar for kommunestyret som viser utvikling i rekneskap samanlikna med vedteke budsjett. Rapport skal minimum leggst fram kvart tertial.

I samsvar med vedtekte Finansreglement skal det leggst fram ein oversikt over den finansielle situasjonen til kommunen saman med økonomirapporten.

Saksopplysningar:

Det er utarbeidd rekneskapsrapport pr 31.8. Verksemdsleiarar har gjeve uttale om rekneskap mot periodisert budsjett for sine ansvarsområder. Det er samstundes gjort ei vurdering og utarbeidd ei prognose for heile 2011. Dette gjeld også for frie inntekter og finans. Gjennomførte investeringar pr 31.8. er også med.

Rekneskap for Norddal Eigedomsselskap KF er teke inn og kommentert. Det gjeld også investeringar i føretaket.

Til slutt i rapporten er det teke inn oversikt over plasseringar av likviditet og finansielle aktiva og lån pr 31.8.

Saksvurdering og konklusjon:

Økonomien i Norddal Kommune er framleis svært stram. Prognosen som er utarbeidd for heile 2011 viser at det kan gå mot eit meirforbruk på i underkant av kr 1 mill. Fleire verksemdar har signalisert at dei vil ha vanskar med å halde seg innanfor dei vedtekne budsjetttrammer, til tross for at ulike tiltak er iversett. Det er særleg innanfor områda for politisk-sentraladminstrasjon, pleie og omsorg og planarbeid det kan verte større meirforbruk. Lavare pensjonsutgifter vil slå ut i positiv retning og vere med å avgrense meirforbruket.

Det er imidlertid svært avgrensa reserver i budsjettet slik at uansett meirforbruk vil dette kunne vere vanskeleg å handtere.

Fleire større investeringsprosjekt er fullført. Kilstivegen viser eit meirforbruk i høve til budsjett, og det same gjeld trafikkarealet ved Valldal skule. FDV er bedt om å finne dekning for dette innanfor vedtekne budsjett. Muriåsvegen er ferdig, men sluttoppgjjer er ikkje gjort, slik at det er noko uklart korleis dette prosjektet kjem ut økonomisk.

Norrdal Eigedomsselskap KF sitt driftsrekneskap ser positivt ut pr 31.8., men tilbakemeldingar frå føretaket tilseier at det vil verte eit stramt år økonomisk, m.a. grunna sviktande inntekter i Tafjordbadet og på utleigebustader. Det er gjennomført forholdsvis lite av vedtekne investeringar pr 31.8.

Finansoversikt viser ein svak likviditet pr 31.8. Grunnen til dette er m.a. at det ikkje er gjort låneopptak hittil i år, slik at investeringar er betalt med ledig likviditet. Ettersom maren er også ein periode med små innbetalingar, t.d. skatt og rammetilskot.

Langsiktig finansielle aktiva, d.v.s. Elverkfondet, er førebels plassert i lokal bank til p.t. 3,45 % rente. Plasseringa er ikkje i samsvar med vedteke finansreglement, men grunna ganske stor uro i finansmarknaden har ein førebels avventa å gjere avtalar med forvaltarar. Noverande avkastning vert vurdert som tilfredstillande.

Ein stor del av låneportefølgjen i kommunen er flytta over til fastrente med 2, 3 og 5 års binding. Nominell fastrente ligg mellom 3,2 - 3,55 % p.a. Flytande rente er 3,05 - 3,15 % p.a. Om lag 2/3 av låna har no fastrente.

I Norddal Eigedomsselskap KF er 1/3 av portefølgjen på fastrente med rentesats 3,18 - 3,58 % p.a. Resterande bindingstid er 2 og 4 år. Flytande renter er 3,15 % p.a.

Stig Holmstrøm
rådmann